

doc. Ing. Jiří Vacek, Ph.D.
Katedra podnikové ekonomiky a managementu
Fakulta ekonomická
Západočeská univerzita v Plzni

Oponentský posudek disertační práce

RODINNÉ PODNIKÁNÍ – PŘÍLEŽITOST A MEZIGENERAČNÍ VÝZVA

Autorka práce: Ing. Naděžda Petřů

Školitelka: doc. Ing. Dagmar Jakubíková, Ph.D., Katedra marketingu, obchodu a služeb, FEK ZČU

Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta ekonomická
Studijní program: P6208 - Ekonomika a management
Studijní obor: Podniková ekonomika a management

Rozsah disertační práce: 171 stran textu + 20 stran příloh.

Předložená práce je **aktuálním a cenným příspěvkem k řešení problematiky rodinného podnikání v ČR**, která zatím není na teoretické ani aplikační úrovni příliš rozpracována. Tradice rodinného podnikání v ČR byla na několik desetiletí přerušena a jeho nový rozvoj nastal po roce 1989 v mnoha případech na spíše intuitivní bázi. Při srovnání se hospodářsky vyspělými zeměmi je přitom zřejmé, že rodinné podnikání významně přispívá k ekonomické výkonnosti a tvorbě pracovních míst.

a) Formální aspekty disertační práce, vyjádření k systematičnosti, přehlednosti, formální úpravě a jazykové úrovni disertační práce

Práce je zpracována erudovaně a přehledně. **Splňuje stanovené obsahové a formální náležitosti**, je zpracována kultivovaným jazykem a použité obrázky, grafy a přílohy vhodně doplňují text. Jen drobná výtka: pokud je tabulka rozdělena na více stránek, je vhodné na dalších stránkách opakovat její záhlaví (viz např. Tab. 10, str. 60)

Ocenit je třeba **rozsáhlý výčet knižních a časopiseckých publikací** (celkem 126, převážně v angličtině) a elektronických on-line zdrojů (celkem 62)

b) Obsah disertační práce, vyjádření se k volbě tématu, metodologickým postupům, kvalitě analýzy a zhodnocení světového poznatkového fondu v dané oblasti.

Teoretická východiska práce vychází z analýzy dostupné literatury a **vymezují základní pojmy** jako rodinný podnik, rodinná farma, rodinné podnikání a jeho specifika oproti

podnikům nerodinného typu. Autorka analyzuje aktivity vedoucí k ukotvení **definice rodinného podnikání v právním prostředí ČR**. Důraz je kladen na **řízení nástupnické strategie**, která je chápána jako vícestupňový postup, který začíná dlouho před tím, než potenciální nástupce vstoupí do řízení rodinného podniku.

Empirická část práce shrnuje a vyhodnocuje poznatky získané primárním kvantitativním i kvalitativním výzkumem. Kvantitativní výzkum autorky založený na **modelu F-PEC** vyhodnocuje rozsah a kvalitu vlivu rodiny prostřednictvím měření třech parametrů, kterými je síla/moc/vlastnictví, zkušenost a kultura. Tato část výzkumu byla limitována jednak tím, že v ČR nejsou zatím ve statistických databázích evidovány podnikatelské subjekty definované jako rodinné podniky a i po získání potenciálních respondentů mnoho z nich není ochotno odhalovat interní informace. Vzorek tedy není ani podle mínění autorky dostatečně reprezentativní a provedený výzkum lze považovat za pilotní projekt ověření metodiky, která bude použita v navazujících výzkumech.

K detailnějšímu pohledu na řízení nástupnické strategie rodinných podniků v ČR přispívá kvalitativní výzkum autorky vycházející z **kulatých stolů** a zobecnění diskusních příspěvků generace zakladatelů i generace nástupníků. V práci jsou uvedeny 4 **případové studie** – příklady dobré praxe řízení nástupnické strategie v českých rodinných podnicích.

V závěru práce jsou uvedena doporučení pro praktickou implementaci strategického řízení a řízení nástupnické strategie rodinných podniků v českých podmínkách.

Použité postupy a kvalitu analýz hodnotím pozitivně, autorka v mnoha případech na základě poznatků získaných ze světového poznatkového fondu v dané oblasti přispívá k výzkumu specifik rodinného podnikání, kterému zatím v ČR nebyla věnována dostatečná pozornost.

c,d) Cíle disertační práce, vyjádření se k formulaci stanovených cílů a jejich naplnění. Vyjádření k relevantnosti formulovaných tvrzení, posouzení kvality a náročnosti užitého metodického aparátu k jejich testování, zhodnocení rozsahu empirického materiálu

Cíle práce jsou definovány v úvodu na str. 15 následovně:

1. Vymežit a definovat pojem rodinný podnik.
2. Vymežit specifika strategického řízení rodinných podniků s podrobnějším pohledem na řízení strategie nástupnické
3. Na základě získaných informací navrhnout doporučení ve vztahu k plánování nástupnické strategie v rodinných podnicích.

K těmto cílům jsou stanoveny dílčí výzkumné otázky a jsou formulována dvě **tvrzení, která mají být v práci ověřena**:

T1: Prostřednictvím vyhodnocení škály F-PEC se prokáže, že ve zkoumaném souboru jsou rodinné podniky převážně vlastněny a řízeny rodinnými příslušníky.

T2: Z výstupů diskusí majitelů rodinných firem u kulatých stolů lze zobecnit doporučení pro řízení nástupnické strategie.

Tyto cíle byly podle mého názoru naplněny.

e) Stanovisko k výsledkům disertační práce a původnímu konkrétnímu přínosu doktorandky, zhodnocení významu pro obor, posouzení možností dalšího rozpracování tématu

Disertační práce je jedním z mála existujících hlubších pohledů na problematiku rodinného podnikání v ČR, doposud ve výzkum (i výuce) dosti opomíjenou. V řadě případů na základě

shrnutí poznatků ze zahraničí formuluje závěry důležité pro další rozvoj tohoto perspektivního typu podnikání v době, která je kritická pro převzetí firem, vzniklých na začátku 90. let, nástupnickou generací.

Kvalitativní výzkum vycházející z diskuse u kulatých stolů prokázal mimořádnou užitečnost podobných neformálních aktivit, při kterých dochází k otevřené výměně názorů účastníků a účast doktorandky na těchto akcích pokládám za velice přínosný a inspirativní pro její další práci.

Pilotní projekt kvantitativního výzkumu založený na **modelu F-PEC** je základem pro jeho další rozvinutí.

Některé poznatky získané při zpracování disertační práce jsou použity v projektu TAČR TD03000035 „Rodinný podnik – řešení sociálních a ekonomických disparit obcí“, koordinovaném TUL.

Práce může být využita jako cenný studijní materiál pro předměty spojené s rodinným podnikáním.

f) Vyjádření k publikačním aktivitám doktorandky v souvislosti s kvalitou díla

Doktorandka uvádí celkem 21 publikovaných titulů, z nichž v 11 případech je samostatnou autorkou, ve zbývajících případech je spoluautorkou (ve většině případů se svoji školitelkou doc. Jakubíkovou). 6 publikací je v angličtině.

Počet a náplň příspěvků odpovídá požadavkům kladeným na studenty doktorského studia.

g) Otázky k diskusi v rámci obhajoby

1. Jak hodláte využít znalostí a zkušeností získaných při zpracování disertační práce v dalším výzkumu, publikační činnosti i výuce?
2. S jakými nejvýraznějšími problémy jste se setkala při zpracování práce a co vám nejvíce pomohlo?

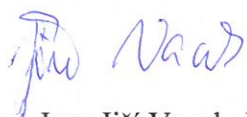
Závěr

Disertační práce se zabývá problematikou, která je mimořádně aktuální. Práci lze jako celek hodnotit pozitivně. Autorka prokázala schopnost samostatné vědecké práce i zvládnutí postupů, které to umožňují. Kromě schopnosti aktivně pracovat s informačními prameny disertační práce vytváří předpoklady dalšího vědeckého a odborného růstu doktorandky

Publikační činnost doktorandky je nadstandardní, počet a kvalita publikací svědčí o schopnosti zpracovat výsledky své práce na vysoké úrovni.

Na základě uvedených skutečností **doporučuji tuto disertační práci k obhajobě** (dle § 47 zákona č. 111/1998 Sb.) a v případě úspěšné obhajoby navrhuji, aby byl Ing. Naděžďě Petřů udělen titul doktorka (PhD.) před příslušnou komisí v oboru Podniková ekonomika a management.

V Plzni dne 27.1.2017

doc. Ing. Jiří Vacek, Ph.D.

